

Sámen bouwen aan een duurzaam én vitaal Land van Cuijk

Coalitieverklaring van CDA, Team Lokaal, Liberaal Land van Cuijk en GroenLinks-PvdA

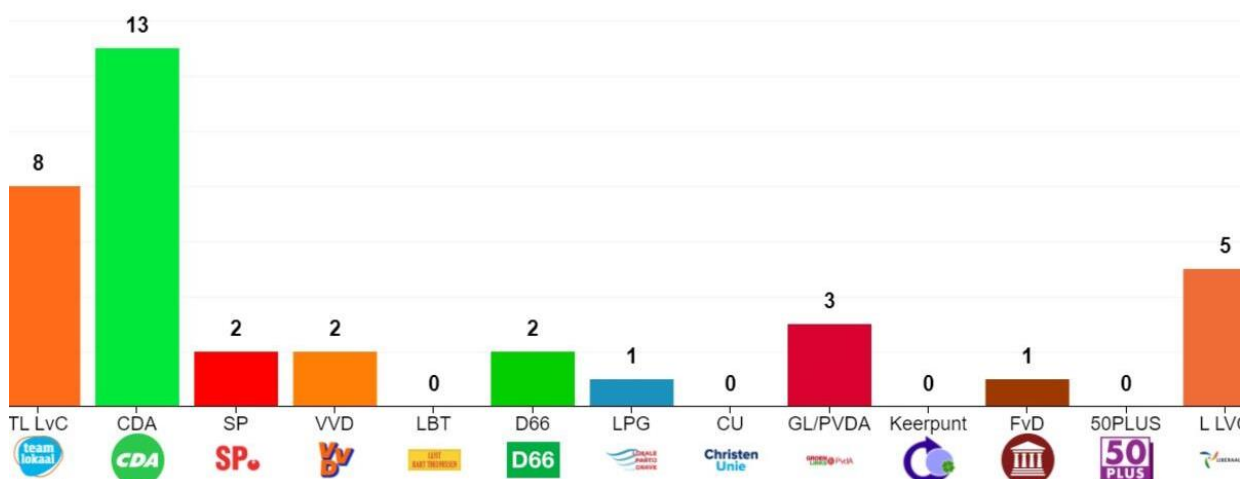
Definitief, 21 december 2021

INLEIDING

Op 24 november 2021 vonden de herindelingsverkiezingen plaats ten behoeve van de vorming van de gemeenteraad van de nieuwe gemeente Land van Cuijk. Deze gemeente ontstaat per 1 januari 2022 uit de voormalige gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis. De gemeente telt circa 90.000 inwoners, is qua oppervlakte de grootste gemeente in de provincie en neemt daarmee - in de regio Noordoost-Brabant én op provinciaal niveau - een sterke positie in.

De verkiezingen van 24 november jl. hebben geleid tot de volgende verkiezingsuitslag:

Deze uitslag heeft het CDA in de positie gebracht om als grootste partij het voortouw te nemen in de informatiefase en in de formatiebesprekingen. De verantwoordelijkheid die de kiezer én de partijen in de gemeenteraad hiermee aan het CDA hebben toegekend, heeft het CDA graag en met vertrouwen op zich genomen.

Het CDA heeft vanuit deze positie na een raadsbrede informatieronde, waarvan de bevindingen en conclusies zijn vastgelegd in het informatierapport: *'Samen bouwen aan een duurzaam Land van Cuijk'*, geconcludeerd met vier partijen de formatiegesprekken te willen starten: CDA (13 zetels), Team Lokaal (8 zetels), Liberaal Land van Cuijk (5 zetels) en GroenLinks-PvdA (3 zetels).

Door met deze vier partijen te formeren is tot een coalitie gekomen, die:

- Recht doet aan de stem van de kiezer.
- Recht doet aan de stemgerechtigde doelgroepen binnen het Land van Cuijk en de partijen die de kiezer tot winnaar van de verkiezingen heeft gemaakt.
- Zorgt voor een meerderheid in de gemeenteraad en stabiliteit én continuïteit in de coalitie.
- Bijdraagt aan een goed evenwicht tussen enerzijds programmatisch verwantschap en anderzijds het binnen de coalitie met elkaar verbinden van links en rechts.

Hiermee komen we tegemoet aan de verkiezingsuitslag: de vier grootste partijen en de 'winnende partijen' in de verkiezingen. Hiermee doen we ook recht aan de verschillende doelgroepen onder de stemgerechtigden: de links/ progressieve stemmers, de lokale stemmers en stemmers op het midden en rechts van het midden.

Door met vier partijen te formeren is er sprake van een ruime meerderheid, waarmee we waarborgen inbouwen voor een stabiele coalitie die de gehele bestuursperiode kan dienen. De insteek van de coalitie is een politiek van open verhoudingen, geen traditionele verhoudingen tussen coalitie en oppositie en waar mogelijk het werken met wisselende meerderheden. Een nog uit te werken raadsprogramma met de gehele gemeenteraad moet deze grondhouding extra onderstrepen.

Er is dus bewust ingezet op een coalitie die het brede politieke spectrum afdekt, waardoor we binnen de coalitie afgewogen bestuurlijke richtingen kunnen bepalen. Richtingen waarin dus diverse perspectieven zijn betrokken, in de zorgvuldige bestuurlijke afwegingen.

Inzet op sterk en robuust team

De coalitiepartners zien de noodzaak om een sterk team te vormen voor deze eerste bestuursperiode van de nieuwe gemeente. Daarom is aan de formatietafel tot een akkoord gekomen om een college met zeven (fulltime) wethouders te vormen. Deze samenstelling geeft robuustheid om de (zware) portefeuilles goed te kunnen verdelen qua taakbelasting per portefeuillehouder. De partners aan de formatietafel hebben met elkaar het open gesprek gevoerd over randvoorwaarden voor de vorming van een sterk en divers team. Daarbij moet het gesprek nu én in de toekomst gevoerd (blijven) worden over competenties, houding en gedrag en onderlinge samenwerking en verbinding.

Coalitieverklaring

Om als coalitiepartners houvast te hebben om met elkaar een coalitie te vormen, is een *coalitieverklaring* opgesteld. In voorliggende coalitieverklaring zijn op hoofdlijn enkele speerpunten vastgelegd rondom de prioritaire thema's voor de nieuwe gemeente. Deze thema's zijn nagenoeg raadsbreed aangedragen vanuit de informatiefase: bouwen en wonen, duurzaamheid en transitie landbouw én bestaanszekerheid. Tevens zijn in de coalitieverklaring enkele randvoorwaarden opgenomen om deze bestuurlijke opgaven en ambities te realiseren: kernendemocratie, dienstverlening en partnerschap, sluitende begroting en ambtelijke realisatiekracht. Onderdeel van deze coalitieverklaring zijn ook enkele samenwerkingsafspraken. Deze afspraken gelden als basis onder de verhoudingen en omgang met elkaar binnen de coalitie.

Raadsprogramma

De coalitiepartners kiezen vanuit een politiek van open verhoudingen bewust voor een coalitieverklaring. Daarbij is ruimte voor een raadsprogramma. In dit raadsprogramma werken we graag raadsbreed thema's – van economie tot bereikbaarheid en van sport tot natuurbeheer – zover als mogelijk sámen uit. Hiermee ontstaat een prioritering en agenda voor deze bestuursperiode. De inzet is erop gericht om dit raadsprogramma raadsbreed vast te stellen einde eerste kwartaal 2022.

De coalitie gaat graag sámen met de gemeenteraad in een politiek van open verhoudingen aan de slag, om sámen te bouwen aan een duurzaam en vitaal Land van Cuijk, haar 33 kernen en voor haar circa 90.000 inwoners en ondernemers en haar maatschappelijke instellingen en verenigingsleven.

COALITIEVERKLARING

Sámen bouwen aan een duurzaam én vitaal Land van Cuijk

De coalitie verklaart bouwen én wonen als prioritaire opgaven in ons gebied

De coalitie ziet kansen om de leefbaarheid en vitaliteit van onze 33 prachtige kernen te versterken. Door te investeren in de aantrekkelijkheid van en de woonkansen binnen onze gemeente zetten we in op het Land van Cuijk als groeiregio.

We bieden de mogelijkheid om via versnelde, versimpelde en verduidelijkte procedures meer bouwplannen tot ontwikkeling te brengen. Hierdoor realiseren we in ieder geval 4.000 woningen in de periode 2022 tot 2030, verspreid over ál onze kernen. In de bestuursperiode 2022 - 2026 moet de helft van dat aantal worden gerealiseerd. Deze woningen zijn bestemd voor diverse doelgroepen, met specifieke aandacht voor starters en ouderen. We stimuleren het creëren van een divers woningaanbod, bestaande uit betaalbare koopwoningen, huur-, sociale huur- en levensloopbestendige woningen en flexibele, tijdelijke en vernieuwende woonsystemen. Daarmee geven we een impuls aan de doorstroming op de woningmarkt.

De coalitie verklaart in te zetten op duurzaamheid, in balans met fysieke en sociale leefomgeving

De coalitie ziet het als haar plicht om vanuit lokaal en regionaal perspectief te werken aan een schonere, gezondere en groenere leefomgeving en daarmee aan een vitale gemeenschap. Vanuit die gedachtenlijn werken wij in deze bestuursperiode toe naar een klimaatneutrale gemeente in 2045. Wij leveren hiermee een ambitieuze bijdrage aan het bestrijden van de klimaatcrisis. Dat vraagt van ons te investeren in een groene leefomgeving, in schone energie en in de reductie van de CO₂-uitstoot.

Dat betekent ten eerste dat we fors inzetten op het besparen van energie, zodat we minder hoeven op te wekken. Voor het gedeelte dat we moeten opwekken faciliteren we duurzame methodieken, zoals wind- en zonne-energie. Daarbij geldt dat we nadrukkelijk oog hebben voor de leefbaarheidsaspecten bij de realisatie ervan.

Dat betekent ten tweede dat we ook bij de voornoemde bouwopgave inzetten op duurzame methodieken. Zo streven we naar energieneutrale gemeentelijke gebouwen in 2030. We stimuleren de vergroening van bestaande woningen, bedrijventerreinen en scholen. En we investeren in duurzame vormen van mobiliteit en in de fysieke en digitale bereikbaarheid van ons gebied. Deze investeringen stimuleren de economie van onze gemeente en de welvaart van onze ondernemers. Ze dragen bij aan een aantrekkelijke leef- en woonomgeving.

Dat betekent ten derde dat we een goede balans aanbrengen tussen enerzijds verduurzaming, bijvoorbeeld via kringlooplandbouw en landschapsgronden, en anderzijds het geven van vertrouwen en het bieden van ontwikkelkansen aan onze agri- en foodsector. De agri- en foodsector is van groot belang in ons gebied: we respecteren deze sector omwille van haar ondernemende rol in onze samenleving, haar innovatief vermogen en haar oog voor dierenwelzijn, gezondheid, milieu en gezonde voeding.

We werken sámen aan een vitaal buitengebied en stimuleren daarvoor de agrarische bedrijven in hun transitie naar een duurzame en vitale bedrijfsvoering. We zijn, waar mogelijk, voorstander van een versnelling van deze transitie. Extensivering, omschakeling, innovatie en verplaatsing kan daarbij helpen. We beschouwen de landelijke en provinciale regelgeving rondom de landbouw als kaderstellend.

De coalitie verklaart in te zetten op bestaanszekerheid voor onze inwoners

De coalitie ziet de noodzaak om veranderingen in het sociaal domein door te voeren: de beweging van curatief naar preventief moet worden versneld, om de bestaanszekerheid van inwoners te versterken.

We gaan uit van 'positieve gezondheid in een inclusieve samenleving', waarbij iedereen kan meedoen. Deze aanpak doet ook een beroep op de eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheid van onze inwoners. We zetten in op een stevige financieel-economische basis, op de mentale gezondheid en op de vitaliteit van onze inwoners. Daarbij werken we aan het terugdringen van de eenzaamheid, begeleiden we mensen snel en duurzaam naar werk, werken we aan schuldpreeventie en armoedebestrijding – waarbij we mensen vanuit eigen kracht en vertrouwen eigenaar willen laten zijn van hun re-integratie – en we zetten actief in op kansgelijkheid voor kinderen.

De coalitie verklaart vier randvoorwaarden te creëren voor de realisatie van voornoemde drie opgaven

Als vertrekpunt in ons handelen toetsen wij voorstellen en besluitvorming kritisch op de lokale waarden en behoeften van onze inwoners en ondernemers. *Kernendemocratie* zien wij namelijk als randvoorwaardelijk voor het realiseren van onze ambities en onder het zijn van een verbindend gemeentebestuur voor onze 33 kernen en 90.000 inwoners. Wij nemen onze leidraad '*Strategie en handreiking Kernendemocratie: prachtig en krachtig vanuit onze 33 kernen*' dan ook als uitgangspunt om samen en vanuit verschillende perspectieven tot voorstellen en besluiten te komen. We vinden het daarbij van belang dat vanuit de samenleving verantwoordelijkheid wordt genomen en initiatief wordt getoond. Voor het leefbaar houden van de eigen fysieke leefomgeving en het bevorderen van de levendigheid en saamhorigheid in de kernen en gemeenschappen, nemen wij als gemeente een faciliterende houding aan.

Duurzaamheid en vitaliteit heeft ook betrekking op het *financieel beleid* van de gemeente. De coalitie ziet het als randvoorwaardelijk dat de ambities gelijke tred houden met de financiële mogelijkheden. Er moet een balans zijn tussen enerzijds de lastendruk voor inwoners en ondernemers en anderzijds de solidariteit om collectieve voorzieningen te bekostigen.

De coalitie beschouwt ook het nemen van verantwoordelijkheid naar onze inwoners en onze omgeving in termen van (digitale en fysieke) *dienstverlening en partnerschap* als randvoorwaarde om de opgaven te realiseren. Vanuit het gemeentebestuur en vanuit de ambtelijke organisatie hechten wij daarom veel waarde aan herkenbaarheid en toegankelijkheid voor onze inwoners en ondernemers. Ook nemen wij onze verantwoordelijkheid als betrouwbare en kundige partner naar collega-overheden, ondernemers en onderwijsinstellingen. Wij zijn tevens een krachtige partner in de regio Noordoost-Brabant, in de grensregio en op provinciaal en landelijk niveau. Onze omvang in inwoneraantal, gebied én opgaven vraagt om deze rolname.

Op de drie prioritaire thema's zorgen we tot slot voor voldoende en kwalitatief hoogwaardige *ambtelijke realisatiekracht*. Deze realisatiekracht ziet de coalitie als randvoorwaardelijk om deze bestuurlijke opgaven en ambities te realiseren.

Samenwerkingsafspraken

De coalitie van CDA, Team Lokaal, Liberaal LVC en GroenLinks-PvdA zet in op een sterk team van vier fracties. Deze vier fracties geloven in een politiek van open verhoudingen, waarbij geen sprake is van traditionele verhoudingen tussen coalitie en oppositie. Deze fracties stellen zich open voor wisselende meerderheden. Echter, de coalitiepartijen committeren zich aan de collectieve ambitie en koers op de in deze coalitieverklaring vastgelegde prioritaire thema's.

Deze politiek van open verhoudingen komt tot uiting met deze coalitieverklaring, die we als coalitie graag verbinden met een raadsprogramma. Daarin legt de gemeenteraad zijn agenda en speerpunten voor deze bestuursperiode vast. Dat vraagt om een sfeer van vertrouwen.

Bij de start van deze bestuursperiode maakt de coalitie, om de stabiliteit en continuïteit van de samenwerking te bevorderen, de volgende samenwerkingsafspraken:

- We informeren elkaar tijdig en daardoor verrassen we elkaar niet.
- We voeren overleg om de samenwerking te versterken.
- We spreken elkaar wanneer nodig aan over de samenwerking.
- We spreken mét elkaar, niet over elkaar.
- We evalueren de samenwerking jaarlijks als collectief, en indien nodig vaker.

Boxmeer, 21 december 2021

Namens de partijen en raadsfracties:

CDA Land van Cuijk

B. de Bruin

Team Lokaal

W. Hendriks-Van Haren

Liberaal Land van Cuijk

L. van Heeswijk

GroenLinks-PvdA

M. van Diemen